



Parengė Tarptautinės Migracijos organizacijos Migracijos informacijos centras bendradarbiaudamas su Migracijos Departamentu prie LR Vidaus reikalų ministerijos.



Išleista Nyderlandų užsienio reikalų ministerijos lėšomis.

ISBN 978-9955-697-08-4

© Tarptautinė Migracijos Organizacija

TURINYS

Naudinga informacija norintiems atvykti į Lietuvą.....	5
Teisinė bazė	5
Kas ir kaip gali atvykti į Lietuvos respubliką.....	5
Europos Sąjungos valstybių narių piliečių ir jų šeimos narių atvykimas į Lietuvos Respubliką ir buvimas joje.....	5
Bevizis režimas	10
Vizos, jų rūšys, išdavimo procedūros	10
Kvietimai užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką.....	13
Vizos pratęsimas	19
Supaprastinto tranzito dokumentai, jų rūšys, Išdavimo procedūros ...	22
Leidimai gyventi Lietuvos Respublikoje, jų rūšys ir išdavimo procedūros	25
Užsieniečių teisės ir pareigos	33
Patarimai atvykstantiems į Lietuvos Respubliką užsieniečiams.....	33
Naudingi adresai:.....	34

NAUDINGA INFORMACIJA NORINTIEMS ATVYKTI Į LIETUVĄ

TEISINĖ BAZĖ

Pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys užsieniečių atvykimo ir išvykimo, buvimo, įskaitant vizų bei supaprastinto tranzito dokumentų užsieniečiams išdavimą, ir gyvenimo, įskaitant leidimų gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimą bei teisės gyventi Lietuvos Respublikoje įgijimą Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams, prieglobsčio suteikimo, integracijos ir natūralizacijos, sprendimų dėl užsieniečių teisinės padėties apskundimo tvarką bei kitus užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje klausimus, yra Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (Žin., 2004, Nr. 73-2539) bei [įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ įgyvendinimo](#) įstatymas (Žin., 2004, Nr.73-2540), kurių nuostatos įsigaliojo nuo 2004 m. balandžio 30 d. Taip pat Lietuvos Respublikoje galioja ir Europos Sąjungos Tarybos reglamentai migracijos srityje, kurių nuostatos nėra perkeltos į nacionalinę teisę, tačiau taikomos tiesiogiai. Su šių įstatymų bei atitinkamų reglamentų nuostatomis galima susipažinti apsilankius Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) interneto svetainės <http://www.migracija.lt> skyriuje „Teisės aktai“.

KAS IR KAIP GALI ATVYKTI Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ

Europos Sąjungos valstybių narių piliečių ir jų šeimos narių atvykimas į Lietuvos Respubliką ir buvimas joje

Europos Sąjungos valstybės narės pilietis turi teisę atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje be vizos iki 3 mėnesių, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos, jei turi

galiojantį kelionės dokumentą, pripažintą Lietuvos Respublikoje. Tokio piliečio šeimos nariai gali atvykti į Lietuvos Respubliką kartu su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu arba atvykti pas jį ir būti Lietuvos Respublikoje taip pat iki 3 mėnesių.

Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, atvykę gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau negu 3 mėnesiams per pusę metų ir atitinkantys bent vieną įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ numatytų pagrindų, įgyja teisę gyventi Lietuvos Respublikoje. Europos Sąjungos valstybės narės pilietis turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, jeigu jis:

- ✓ yra darbuotojas arba savarankiškai dirbantis asmuo;
- ✓ turi sau ir savo šeimos nariams, jei jie atvyksta kartu su juo arba pas jį, pakankamai išteklių pragyventi Lietuvos Respublikoje (taikomas minimalaus atlyginimo dydis, kuris nuo 2007 m. liepos 1 d. yra 700 Lt mėnesiui vienam asmeniui) ir turi galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą;
- ✓ yra studentas, moksleivis, stažuotojas, kvalifikacijos kėlimo kursų ar profesinių mokymų dalyvis, turi sau ir savo šeimos nariams, jei jie atvyksta kartu su juo arba pas jį, pakankamai išteklių pragyventi Lietuvos Respublikoje ir turi galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą;
- ✓ yra nurodytų valstybių piliečio šeimos narys, kuris atvyksta kartu su juo arba pas jį.

Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, kurie pageidauja gyventi Lietuvos Respublikoje ilgiau nei 3 mėnesius, turi kreiptis dėl teisės gyventi Lietuvos Respublikoje įgijimo į teritorinės policijos įstaigos viešosios policijos migracijos tarnybą (toliau – migracijos tarnyba) ir pateikti atitinkamus dokumentus, kurie patvirtina tokio piliečio teisę gyventi Lietuvos Respublikoje (pvz., jei atvyko dirbti – darbo sutartį, jei mokytis – mokymo įstaigos pažymą apie mokymąsi joje, jei šeimos narys – šeiminius ryšius patvirtinančius dokumentus).

Lietuvos Respublikos piliečio šeimos nariai, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, turi teisę gauti Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimą gyventi, kai atvyksta gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Lietuvos Respublikos piliečiu, pasinaudojusi laisvo judėjimo Europos Sąjungoje teise, ar pas jį iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijos.

Šiuo metu, patvirtinus Europos Sąjungos valstybių narių piliečių teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, jie įtraukiami į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą, kai deklaruoja savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje. Anksčiau išduoti Europos Bendrijų valstybės narės piliečio leidimai gyventi galioja iki juose nurodytos datos.

Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai, kurie nėra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, atvykę gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau negu 3 mėnesius per pusę metų kartu su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu arba pas jį, privalo gauti Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimą gyventi. Jiems toks leidimas gyventi įforminamas migracijos tarnyboje 5 metams arba numatomam Europos Sąjungos valstybės narės piliečio gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiui. Prašymas dėl išduoti tokį leidimą gyventi pateikiamas migracijos tarnybai ir turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jo pateikimo dienos.

Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kuris teisėtai gyvena Lietuvos Respublikoje pastaruosius 5 metus arba kuriam išsaugoma teisė į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka, arba kuris yra lietuvių kilmės asmuo, arba atvyko gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Lietuvos Respublikos piliečiu kaip jo šeimos narys, įgyja teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Tokio piliečio šeimos nariai taip pat įgyja teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, jeigu jie teisėtai gyvena joje pastaruosius 5 metus su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu arba jiems yra išsaugoma teisė gyventi Lietuvos Respublikoje

įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ numatytais atvejais. Vidaus reikalų ministras turi teisę nustatyti išimtinius atvejus, kada teisė nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje suteikiama minėtiems piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie teisėtai gyveno Lietuvos Respublikoje trumpiau negu 5 metus. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio pragyventas Lietuvos Respublikoje laikotarpis nustatomas pagal duomenis, esančius Gyventojų registre, kurie tvarkomi pagal minėto piliečio pateiktas gyvenamosios vietos deklaracijas.

Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui jo teisei nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išduodama vidaus reikalų ministro nustatytos formos pažyma. Anksčiau išduoti Europos Bendrijų valstybės narės piliečio leidimai gyventi nuolat galioja iki juose nurodytos datos. Pasibaigus šio dokumento galiojimo laikui, Europos Sąjungos valstybės narės pilietis savaime teisės nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje nepraranda. Šeimos nariui, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, jo teisei nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išduodamas Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimas gyventi, kuris įforminamas 10 metų, o praėjus šiam terminui – pratęsiamas.

Europos Sąjungos valstybės narės pilietis dėl pažymos, patvirtinančios jo teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, migracijos tarnybai pateikia:

- ✓ laisvos formos prašymą;
- ✓ galiojantį kelionės dokumentą;
- ✓ dokumentus, kurie patvirtina Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisę gauti pažymą (pvz., teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę išsaugojimo pažymėjimas, dokumentai, nurodantys asmens lietuvių kilmę, pažyma apie pragyventą Lietuvos Respublikoje laikotarpį);
- ✓ dokumentus, patvirtinančius, kad užsienietis turi galiojantį sveikatos draudimą.

Nebuvimo Lietuvos Respublikoje laikotarpis, viršijantis 6 mėnesius per metus, gali būti pagrindas nesuteikti teisės nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, išskyrus atvejus, kai nebuvimas Lietuvos Respublikoje susijęs su svarbiomis priežastimis (dėl nėštumo, gimdymo, sunkios ligos, studijų, profesinio mokymo arba paskyrimo į trečiąją šalį ar kitais įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytais atvejais). Įgyta teisė nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje prarandama, jei išvykstama iš Lietuvos Respublikos ilgesniam kaip 2 metų iš eilės laikotarpiui.

Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai, kurie nori gauti Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, migracijos tarnybai pateikia:

- ✓ laisvos formos prašymą;
- ✓ galiojantį kelionės dokumentą;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius užsieniečio teisę gauti Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nario leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje (pvz., santuokos liudijimas, gimimo liudijimas, pažyma apie pragyventą Lietuvos Respublikoje laikotarpį);
- ✓ dokumentus, patvirtinančius, kad užsienietis turi galiojantį sveikatos draudimą.

Europos Sąjungos valstybės narės piliečio ir (ar) jo šeimos narių teisė gyventi Lietuvos Respublikoje gali būti panaikinta, jeigu šio piliečio ir (ar) jo šeimos narių buvimas Lietuvos Respublikoje keltų grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai.

Jeigu Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui panaikinama teisė gyventi Lietuvos Respublikoje, tokios teisės netenka ir jo šeimos nariai, išskyrus atvejus, kai jie turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kitu įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytu pagrindu.

Laisvo asmenų judėjimo nuostatos taikomos ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių – Islandijos, Lichtenšteino, Norvegijos ir Šveicarijos – piliečiams bei jų šeimos nariams.

Bevizis režimas

2007 m. sausio 1 d. duomenimis, 61 užsienio valstybės piliečiai gali atvykti į Lietuvos Respubliką be vizų. Tuo tarpu Lietuvos Respublikos piliečiai tokia teise naudojasi vykdami į 72 užsienio valstybes. Su užsienio valstybių, kurių piliečiai gali atvykti į Lietuvos Respubliką be vizų, taip pat su užsienio valstybių, į kurias Lietuvos Respublikos piliečiai gali vykti be vizų, sąrašais galima susipažinti apsilankius Migracijos departamento interneto svetainės <http://www.migracija.lt> skyriuje „Vizos“.

Nuo 2006 m. rugsėjo 15 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimui „Dėl vizų režimo panaikinimo trečiųjų valstybių mokiniams, teisėtai gyvenantiems Europos Sąjungoje” (Žin., 2006, Nr. 97-3768), trečiųjų valstybių pilietybę turintys mokiniai, gyvenantys Europos Sąjungos valstybėje narėje, gali atvykti į Lietuvos Respublikos teritoriją ir būti joje mokyklos išvykos metu (iki 3 mėnesių per pusę metų), taip pat vykti tranzitu be Lietuvos Respublikos vizos, pateikus nustatytos formos sąrašą ir tenkinant kitas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime nurodytas sąlygas.

Vizos, jų rūšys, išdavimo procedūros

Užsieniečiai, kurie ketina atvykti į Lietuvos Respubliką, turi iš anksto užsienyje pasirūpinti Lietuvos Respublikos viza – Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose. Jos neturintis užsienietis į Lietuvos Respubliką nėra įleidžiamas ir gražinamas į valstybę, iš kurios atvyko. Ši nuostata netaikoma tik tų užsieniečių atžvilgiu, kuriems yra nustatyta bevizio vykimo į Lietuvos Respubliką tvarka.

Vizos yra tokios:

- ✓ oro uosto tranzitinės (A);
- ✓ tranzitinės (B);
- ✓ trumpalaikės (C);
- ✓ ilgalaikės (D).

Išduodamos vienkartinės, dvikartinės ir daugkartinės vizos.

Užsienietis, norėdamas gauti vizą, visas išduodančiai institucijai (Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga, pasienio kontrolės punktas, Migracijos departamentas, toliau – vizų tarnyba) turi pateikti šiuos dokumentus:

- ✓ užpildytą nustatytos formos [prašymą](#). Prašymas vizai gauti pateikiamas ne anksčiau kaip 3 mėnesiai iki prašyme nurodytos planuojamo pirmojo atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos;
- ✓ galiojantį kelionės dokumentą;
- ✓ Lietuvos Respublikoje galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą, jei kitaip nenumato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos ar Lietuvos Respublikos teisės aktai;
- ✓ vieną 35 x 45 mm dydžio spalvotą nuotrauką, atitinkančią užsieniečio amžių;
- ✓ notarine ar jai prilyginta forma patvirtintą įgaliojimą, kai užsieniečio vardu prašymą išduoti vizą pateikia įgaliotas atstovas;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius konsulinio mokesčio sumokėjimą arba atleidimą nuo mokesčio.

Oro uosto tranzitinė visa (A), skirta vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos tarptautinį oro uostą, gali būti vienkartinė ir dvikartinė (pirmyn ir atgal).

Užsienietis, norėdamas gauti vienkartinę arba dvikartinę oro uosto tranzitinę vizą (A), vizų tarnybai papildomai turi pateikti užsienio valstybės, į kurią vyksta per Lietuvos Respublikos tarptautinį oro uostą, vizą ar leidimą gyventi arba kitus dokumentus, patvirtinančius jo teisę vykti į tą valstybę. Vizų tarnybos turi teisę pareikalauti pateikti dokumentus, patvirtinančius užsieniečio teisę vykti per kitas valstybes, kurių teritoriją reikia kirsti keliaujant į tikslo valstybę. Šios rūšies visas užsieniečiai privalo gauti iki atvykimo į Lietuvos Respubliką. Valstybių, kurių piliečiams arba

asmenims, nesantiems šių valstybių piliečiais, bet turintiems tų valstybių kompetentingų institucijų išduotus kelionės dokumentus, taikomas oro uosto tranzitinės vizos režimas, sąrašą tvirtina vidaus reikalų ministras kartu su užsienio reikalų ministru. Su šiuo sąrašu galima susipažinti apsilankius Migracijos departamento interneto svetainės <http://www.migracija.lt> skyriuje „Vizos“.

Tranzitinė visa (B), skirta vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, gali būti vienkartinė, dvikartinė ir daugkartinė. Daugkartinė tranzitinė visa suteikia teisę užsieniečiui vykti per Lietuvos Respublikos teritoriją keletą kartų vizos galiojimo laikotarpiu. Užsienietis, turintis tranzitinę vizą, gali būti Lietuvos Respublikoje kiekvieną kartą ne ilgiau kaip 5 dienas. Šios rūšies vizos užsieniečiams išduodamos Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose, išimtiniais atvejais – pasienio kontrolės punktuose.

Užsienietis, norėdamas gauti vienkartinę tranzitinę vizą (B), vizų tarnybai papildomai turi pateikti šiuos dokumentus:

- ✓ užsienio valstybės, į kurią vyksta tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, vizą arba leidimą gyventi arba kitus dokumentus, patvirtinančius jo teisę vykti į tą valstybę. Vizų tarnybos turi teisę pareikalauti pateikti dokumentus, patvirtinančius užsieniečio teisę vykti per kitas valstybes, kurių teritoriją reikia kirsti keliaujant į tikslo valstybę;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius užsieniečio teisę grįžti į valstybę, iš kurios atvyko, arba valstybę, kurios pilietis ar nuolatinis gyventojas jis yra, arba teisę vykti į trečiąją valstybę;
- ✓ prirėikus – dokumentus, patvirtinančius numatomo apsilankymo tikslą ir sąlygas, turimas pragyvenimo lėšas vykimo per Lietuvos Respublikos teritoriją į kitą valstybę metu arba teisėtą jų gavimo šaltinį.

Dvikartinei ir daugkartinęi tranzitinei vizai gauti užsienietis papildomai vizų tarnybai pateikia dokumentus, patvirtinančius tokios vizos gavimo būtinumą.

Trumpalaikė viza (C) suteikia teisę užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje iki 3 mėnesių per pusę metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos. Trumpalaikė viza gali būti vienkartinė ir daugkartinė. Vienkartinė trumpalaikė viza užsieniečiui gali būti išduodama atvykti į Lietuvos Respubliką vieną kartą vizos galiojimo laikotarpiu. Daugkartinė trumpalaikė viza užsieniečiui gali būti išduodama vieneriems metams ir tik išimtiniais atvejais, suderinus su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, – ilgiau kaip vieneriems metams, bet ne ilgiau kaip 5 metams. Trumpalaikė viza išduodama, kai užsieniečio atvykimo į Lietuvos Respubliką tikslas yra turizmas, gimnazičių ar kitų asmenų lankymas, profesiniai interesai arba kitas trumpalaikis buvimas.

Užsienietis, norėdamas gauti vienkartinę trumpalaikę vizą (C), vizas išduodančiai institucijai papildomai turi pateikti šiuos dokumentus:

- ✓ patvirtintą kvietimą, išskyrus atvejus, kai tokio kvietimo nereikalaujama arba kai pateikiamas kitas kvietimą atitinkantis dokumentas;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius teisę sugrįžti į valstybę, iš kurios atvyko, arba valstybę, kurios pilietis arba nuolatinis gyventojas užsienietis yra, arba teisę vykti į trečiąją valstybę;
- ✓ prireikus – kitus dokumentus, patvirtinančius numatomo apsilankymo Lietuvos Respublikoje tikslą ir sąlygas, turimas pragyvenimo lėšas buvimo Lietuvos Respublikoje metu ar jų teisėtą gavimo šaltinį, turimas lėšas grįžti į valstybę, į kurią užsienietis turi teisę vykti.

Kvietimai užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką

Kvietimą užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką migracijos tarnyboje gali patvirtinti tiek fizinis, tiek juridinis asmuo. Fizinio asmens kvietimas yra nustatytos formos kvietimas, juridinio asmens kvietimas yra laisvos formos raštiškas kvietimas. Kvietimą

turi teisę patvirtinti Lietuvos Respublikos pilietis, deklaruojęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, taip pat užsienietis, turintis galiojantį leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje ir deklaruojęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje. Juridinio asmens kvietimas yra patvirtinamas, kai jį pateikia juridinis asmuo, įregistruotas Juridinių asmenų registre.

Kvietimas netvirtinamas, kai kviečiantysis:

- ✓ negali tinkamai apgyvendinti užsieniečio;
- ✓ fizinis asmuo – nėra deklaruojęs gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje, o juridinis asmuo – neįregistruotas Juridinių asmenų registre;
- ✓ prašo patvirtinti kvietimą užsieniečiui, kuriam draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką;
- ✓ tarpininkauja kitiems asmenims, norintiems, kad užsienietis laikinai atvyktų į Lietuvos Respubliką;
- ✓ pateikia tikrovės neatitinkančius duomenis.

Kvietimas patvirtinamas per 7 darbo dienas, o skubos tvarka – ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo ir reikalingų prie jo pridėti dokumentų pateikimo datos.

Daugkartinei trumpalaikiai vizai gauti užsienietis papildomai vizų tarnybai pateikia dokumentus, patvirtinančius tokios vizos gavimo būtinumą, arba dokumentus, patvirtinančius aplinkybes, kurios suteikia jam teisę gauti daugkartinę trumpalaikę vizą. Jeigu užsienietis daugkartinei trumpalaikiai vizai gauti pateikia juridinio asmens kvietimą, reikalaujama papildomų dokumentų, patvirtinančių jo ryšį su juridiniu asmeniu.

Ilgalaikė visa (D) suteikia teisę užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje ilgiau kaip 3 mėnesius. Ilgalaikė visa gali būti vienkartinė ir daugkartinė. Vienkartinė ilgalaikė visa išduodama užsieniečiui, kuriam leista laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje. Daugkartinė ilgalaikė visa išduodama užsieniečiui, kurio atvykimo į Lietuvos Respubliką tikslas – ilgalaikis buvimas Lietuvos Respublikoje. Užsieniečiams, kurie periodiškai at-

vyksta į Lietuvos Respubliką dirbti ar užsiimti kita teisėta veikla, tačiau jų pagrindinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje, išduodama daugkartinė ilgalaikė viza.

Užsienietis, norėdamas gauti vienkartinę ilgalaikę vizą (D), vizų tarnybai papildomai turi pateikti Migracijos departamento pranešimą apie priimtą sprendimą išduoti leidimą laikinai gyventi arba Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Bendrijoje.

Daugkartinei ilgalaikėi vizai gauti užsienietis papildomai vizų tarnybai pateikia dokumentus, patvirtinančius tokios vizos gavimo būtinumą, arba dokumentus, patvirtinančius aplinkybes, kurios suteikia jam teisę gauti daugkartinę ilgalaikę vizą.

Užsieniečiui, esančiam tokios profesijos, kurios darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje (profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašas pagal ekonominės veiklos rūšis rengiamas kas pusmetį. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. A1-187 (Žin., 2007, Nr. 76-3033) toks sąrašas patvirtintas 2007 m. II pusmečiui, su juo galima susipažinti apsilankius Migracijos departamento interneto svetainės <http://www.migracija.lt> skyriuje „Vizos“), ir pateikusi dokumentus dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išdavimo, sprendimo dėl leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje priėmimo laikotarpiui (iki 6 mėnesių nuo prašymo išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje pateikimo dienos) gali būti išduota Lietuvos Respublikos daugkartinė ilgalaikė (D) viza. Su šios rūšies viza užsienietis gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir pradėti dirbti išduoto leidimo dirbti Lietuvos Respublikoje pagrindu. Tokiu atveju Lietuvos Respublikos daugkartinei ilgalaikėi (D) vizai gauti užsienietis papildomai vizų tarnybai turi pateikti:

- ✓ kviečiančios Lietuvos Respublikos įmonės prašymą išduoti Lietuvos Respublikos daugkartinę ilgalaikę (D) vizą. Šis prašymas adresuojamas Lietuvos Respublikos diplomatinei

atstovybei arba konsulinei įstaigai užsienyje, į kurią užsienietis kreipsis dėl vizos išdavimo;

- ✓ Lietuvos darbo biržos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsieniečiui išduoto leidimo dirbti Lietuvos Respublikoje kopiją.

Grupinės vizos (vienkartinės ir dvikartinės oro uosto tranzitinės, vienkartinės ir dvikartinės tranzitinės arba iki 30 dienų galiojančios trumpalaikės) išduodamos užsieniečių grupei nuo 5 iki 50 asmenų, jeigu grupei yra paskirtas vadovas, grupę sieja tas pats vykimo tikslas, maršrutas, tas pats atvykimo, buvimo bei išvykimo laikas ir vieta. Užsieniečių grupėms daugkartinės vizos neišduodamos.

Vienkartinėi ir dvikartinėi oro uosto tranzitinei (A), vienkartinėi ir dvikartinėi tranzitinei (B) ir vienkartinėi trumpalaikėi (C) vizai užsieniečių grupei gauti vizų tarnybai pateikiama:

- ✓ grupinis pasas;
- ✓ kiekvieno grupės nario dokumentai, kurių reikia atitinkamos rūšies vizai gauti. Trumpalaikėi vizai gauti turi būti pateikiamas juridinio asmens kvietimas užsieniečių grupei atvykti į Lietuvos Respubliką;
- ✓ grupės narių sąrašas, kuriame nurodytas paskirtas grupės vadovas.

Vizos išduodamos Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose. Su vizų tarnybų sąrašu užsienyje galima susipažinti apsilankius Migracijos departamento interneto svetainės <http://www.migracija.lt> skyriuje „Vizos“. Jei valstybėje, kurioje užsienietis turi leidimą gyventi ar kurios pilietis yra, nėra Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos, reikia kreiptis į artimiausią Lietuvos Respublikos diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą ar į tą, į kurią patogiausia nuvykti.

Dėl daugkartinės vizos būtina kreiptis tik į tą Lietuvos Respublikos diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą, kurios aptarnaujamoje konsulinėje apygardoje užsienietis gyvena (yra tos valsty-

bės pilietis ar turi leidimą gyventi), išskyrus tam tikrus atvejus (valstybė nėra priskirta jokiai konsulinei apygardai arba yra raštiškas Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento leidimas).

Išimtiniais atvejais kai kuriuose tarptautiniuose pasienio kontrolės punktuose gali būti išduota vienkartinė trumpalaikė viza, galiojanti iki 15 dienų, ir vienkartinė tranzitinė viza, galiojanti iki 5 dienų. Šias visas išduoda Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos įgalioti pareigūnai. Su vizų tarnybų sąrašu pasienyje galima susipažinti apsilankius Migracijos departamento interneto svetainės <http://www.migracija.lt> skyriuje „Vizos“.

Jūrininkų grupėms pasienyje gali būti išduota vienkartinė grupinė tranzitinė viza, vadovaujantis 2003 m. vasario 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 415/2003 dėl vizų išdavimo pasienyje, įskaitant tokių vizų išdavimą tranzitu vykstantiems jūrininkams, nuostatomis.

Viza pasienio kontrolės punktuose išduodama, jeigu užsienietis:

- ✓ dėl objektyvių priežasčių negalėjo iš anksto kreiptis dėl vizos išdavimo į vizų tarnybą užsienyje (pvz., nedarbo diena, užsienio valstybėje nėra Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos);
- ✓ pateikia dokumentus, patvirtinančius numatytas ir būtinas priežastis atvykti į Lietuvos Respubliką (pvz., pateikus pranešimą apie artimo giminaičio mirties faktą, kai vykstama į jo laidotuves);
- ✓ atitinka įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytas įleidimo į Lietuvos Respubliką sąlygas.

Užsienietis, prašantis išduoti vizą pasienio kontrolės punktuose, papildomai turi pateikti dokumentus, patvirtinančius nenumatytas ir būtinas priežastis atvykti į Lietuvos Respubliką. Viza pasienio kontrolės punktuose taip pat gali būti išduota, jeigu Valstybės sienos apsaugos tarnybai yra pateiktas Lietuvos Respublikos

užsienio reikalų ministerijos raštiškas prašymas (pvz., skubiai atvyksta užsienio valstybės oficiali delegacija).

Grupinės vizos išduodamos tik Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose užsienyje.

Viza išduodama užsieniečiui, turinčiam galiojantį kelionės dokumentą, kai jo galiojimo laikas 3 mėnesiais viršija prašomos išduoti vizos galiojimo laiką. Viza nesuteikia teisės užsieniečiui Lietuvos Respublikoje studijuoti, mokytis, stažuoti, dalyvauti kvalifikacijos kėlimo kursuose ar profesiniuose mokymuose, dirbti ar užsiimti kita veikla, už kurią gaunamos pajamos, išskyrus vidaus reikalų ministro ir užsienio reikalų ministro nustatytus atvejus, kai ši nuostata gali būti netaikoma (pvz., užsienietis, esantis tokios profesijos, kurios darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, gavęs Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos leidimą dirbti).

Vizą užsieniečiui atsisakoma išduoti, jeigu:

- ✓ prireikus jis nepateikia dokumentų, kuriuose nurodyta jo atvykimo į Lietuvos Respubliką ar buvimo joje tikslas ir sąlygos, turimos pragyvenimo lėšos buvimo Lietuvos Respublikoje metu ar jų gavimo šaltinis, turimos lėšos grįžti į savo kilmės valstybę ar vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją į kitą valstybę, ar išvykų bei gyvenimo užsienio valstybėse sąrašo;
- ✓ norėdamas gauti vizą jis pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis;
- ✓ norėdamas gauti vizą jis pateikė dokumentus, kuriuose yra klastojimo požymių;
- ✓ yra pagrindas manyti, kad jis Lietuvos Respublikoje gali užsiimti neteisėta veikla, už kurią numatyta atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;
- ✓ jis yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą;

- ✓ jo buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;
- ✓ yra rimtas pagrindas manyti, kad jis yra padaręs nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą arba vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse arba kituose tarptautinės teisės šaltiniuose;
- ✓ pateiktas prašymas neatitinka nustatytų reikalavimų ir užsienietis atsisako pašalinti prašyme esančius trūkumus.

Kai išnagrinėjus užsieniečio prašymą priimamas sprendimas atsisakyti išduoti vizą, konsulinis mokestis negražinamas.

Užsieniečiui, kuriam išduotos vizos galiojimas baigiasi, jo buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laikas gali būti pratęstas dėl vienos iš šių priežasčių, atsiradusių po vizos išdavimo:

- ✓ ligos, kitokio ūmaus sveikatos sutrikimo ar organizmo būklės, dėl kurios užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos;
- ✓ profesinės veiklos;
- ✓ asmeninės priežasties, kurios užsienietis negalėjo numatyti ir buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą metu negalėjo išvengti jos atsiradimo;
- ✓ *force majeure*.

Vizos pratęsimas

Užsienietis dėl savo buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laiko pratęsimo turi kreiptis su prašymu į Vilniaus m., Kauno m. arba Klaipėdos m. Vyriausiojo policijos komisariato viešosios policijos migracijos skyrių likus ne mažiau kaip vienai darbo dienai iki vizos galiojimo laiko pabaigos. Užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje turint vizą, kurios galiojimas buvo pratęstas, negali viršyti 3 mėnesių per pusę metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos. Buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laikas pratęsimas tik vieną kartą.

Remiantis [2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 895/2006/EB, nustatančiu supaprastintą asmenų kontrolės prie išorės sienų režimą, grindžiamą vienašališku Čekijos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos, Slovakijos tam tikrų dokumentų pripažinimu lygiaverčiais jų išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją tikslu](#), Lietuvos Respublikos tranzitinė viza (B), trumpalaikė viza (C), ilgalaikė viza (D) ir visų rūšių leidimai gyventi Lietuvos Respublikoje yra pripažinti lygiaverčiais Čekijos, Kipro, Latvijos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos, Slovakijos nacionalinei tranzitinei vizai, jei trečiosios šalies piliečio tranzitas per jų teritoriją trunka ne ilgiau kaip penkias dienas. Minėtų vizų galiojimo laikas yra lygus tranzito trukmei.

Antra vertus, Lietuvos Respublika, kaip ir Estijos Respublika, šiuo metu nepripažįsta kitų Europos Sąjungos valstybių narių išduotų vizų ir visų rūšių leidimų gyventi lygiaverčiais Lietuvos Respublikos tranzitinei vizai. Todėl iki Lietuvos Respublika taps visateise Šengeno susitarimo dalyve, trečiųjų valstybių piliečiai, kurie turi kitų Europos Sąjungos valstybių narių išduotas visas ar leidimus gyventi, atvykdami į Lietuvos Respubliką privalo turėti Lietuvos Respublikos visas.

Pagrindiniai teisės aktai, detalizuojantys Lietuvos Respublikos vizų išdavimo klausimus, yra:

- ✓ Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 9/IV-16 „[Dėl kelionės dokumentų, tinkamų vykti į Lietuvos Respubliką, pripažinimo tvarkos ir sąrašo](#) patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 15-467);
- ✓ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. 9/IV-16 „[Dėl Europos Sąjungos nustatytos bendros vizos formos](#) patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 26-830);

- ✓ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2004 m. rugsėjo 2 d. įsakymas Nr. 1V-280/V-109 „Dėl dokumentų vizai gauti pateikimo, vizos išdavimo, taip pat ir vizos išdavimo pasienio kontrolės punktuose, buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laiko pratęsimo, vizos panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). (Žin., 2004, Nr. 136-4961);
- ✓ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2004 m. rugsėjo 2 d. įsakymas Nr. 1V-278/V-110 „Dėl valstybių, kurių piliečiams arba asmenims, kurie nėra šių valstybių piliečiai, bet turi tų valstybių kompetentingų institucijų išduotus kelionės dokumentus, taikomas oro uosto tranzitinės vizos režimas, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 136-4960);
- ✓ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. rugsėjo 14 d. įsakymas Nr. 1V-292 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose užsieniečiams yra išduodamos vizos, sąrašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) (Žin., 2004, Nr. 140-5130);
- ✓ Lietuvos Respublikos 2005 m. kovo 1 d. nutarimas Nr. 230 „Dėl užsieniečių sveikatos draudimo tvarkos aprašo“ (Žin., 2005, Nr. 31-993).

Su šių teisės aktų nuostatomis galima susipažinti apsilankius Migracijos departamento interneto svetainės <http://www.migracija.lt> skyriuje „Teisės aktai“.

Supaprastinto tranzito dokumentai, jų rūšys, išdavimo procedūros

Supaprastinto tranzito režimo Rusijos Federacijos piliečiams įvedimas siejamas su 2002 m. lapkričio 11 d. Europos Sąjungos ir Rusijos Federacijos bendrojo pareiškimo dėl tranzito tarp Kaliningrado regiono ir likusios Rusijos Federacijos dalies nuostatų įgyvendinimu. Vadovaudamasi Specialiaja Kaliningrado tranzito 2003–2004 metų (iki narystės Europos Sąjungoje) programa, patvirtinta [Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 532](#), Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarė įvesti nuo 2003 m. liepos 1 d. Rusijos Federacijos piliečiams, vykstantiems iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį ir atgal tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, supaprastinto tranzito dokumentą ir supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentą.

Rusijos Federacijos pilietis, vykstantis iš Rusijos Federacijos teritorijos į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį bei atgal ir sausuma kertantis Lietuvos Respublikos teritoriją, gali naudotis dviejų rūšių specialiojo ir tiesioginio tranzito dokumentais:

- ✓ supaprastinto tranzito dokumentu (toliau – STD) – specialusis tranzitą supaprastinantis leidimas, išduodamas vykti tranzitu daug kartų visomis sausumos transporto priemonėmis;
- ✓ supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentu (toliau – STGD) – specialusis tranzitą supaprastinantis leidimas, išduodamas vykti geležinkelio transportu du kartus (į priekį ir atgal).

STD ir STGD išduoda Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos Rusijos Federacijoje. Šie dokumentai Lietuvos Respublikos pasienio kontrolės punktuose neišduodami. Prašymas išduoti STD pateikiamas Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai Rusijos Federacijoje. Prašymas išduoti STD nagrinėjamas ir sprendimas dėl STD

išdavimo priimamas per 7 darbo dienas nuo kreipimosi į Lietuvos Respublikos diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaigą Rusijos Federacijoje. Prašymas išduoti STGD Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai Rusijos Federacijoje gali būti perduodamas ir elektroninio ryšio priemonėmis per kitas institucijas, kai pageidaujantis vykti supaprastintu tranzitu pareiškėjas nori įsigyti kelionės bilietą. Prašymą gali perduoti Rusijos Federacijos geležinkelio transporto bilietų kasos darbuotojas. Šiame prašyme turi būti nurodyti pagrindiniai pareiškėjo asmens duomenys. Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga Rusijos Federacijoje, gavusi elektroninio ryšio priemonėmis perduotus pagrindinius asmens duomenis, sprendimą dėl STGD išdavimo priima ne vėliau kaip per 24 valandas. Vykstantiems traukiniu Rusijos Federacijos piliečiams STGD įteikia Lietuvos Respublikos konsuliniai pareigūnai traukinyje. Susidarius tam tikroms išimtinėms aplinkybėms, šie pareigūnai traukinyje taip pat gali išduoti STGD. Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga Rusijos Federacijoje gali atsisakyti išduoti STD arba STGD arba Lietuvos Respublikos pareigūnas gali panaikinti jau išduotą STD arba STGD, jei pareiškėjas pateikia Lietuvos Respublikoje negaliojantį kelionės dokumentą, yra įrašytas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą, jei pareiškėjas žodžiais ar elgesiu parodo nepagarbą Lietuvos Respublikai ir dėl kitų priežasčių.

Rusijos Federacijos piliečių asmens tapatybę ir pilietybę patvirtina šie dokumentai, galiojantys kelionei su STD arba STGD:

- ✓ diplomatinis pasas;
- ✓ tarnybinis pasas;
- ✓ Rusijos Federacijos pasas (tik užsienio);
- ✓ jūrininko pasas (jeigu yra įrašas laivo įgulos narių sąrašė arba tinkamai patvirtintas jo išrašas);
- ✓ grįžimo pažymėjimas (grįžti į Rusijos Federaciją vieną kartą).

STD galiojimo terminas yra ne ilgesnis kaip 3 metai. Tranzitas per Lietuvos Respublikos teritoriją su STD yra daugkartinis, bet kiekvieną kartą neturi viršyti 24 valandų. STGD galiojimo terminas yra ne ilgesnis kaip 3 mėnesiai. Tranzitas per Lietuvos Respublikos teritoriją su STGD yra dvikartinis (į priekį ir atgal) ir kiekvieną kartą neturi viršyti 6 valandų.

Pagrindiniai teisės aktai, detalizuojantys supaprastinto tranzito dokumentų įvedimą ir išdavimo tvarką, yra:

2003 m. birželio 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Rusijos Federacijos Vyriausybės susitarimas [„Dėl supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentų išdavimo tvarkos“](#) (Žin., 2003, Nr.61-2774);

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 23 d. nutarimas Nr. 796 [„Dėl supaprastinto tranzito dokumento ir supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumento įvedimo ir išdavimo tvarkos patvirtinimo“](#) (Žin., 2003, Nr.60-2728);

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2002 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. 589/172 [„Dėl Rusijos Federacijos piliečių, vykstančių tranzitiniais traukiniais tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, kontrolės įvedimo laikinosios tvarkos patvirtinimo“](#) (Žin., 2002, Nr. 124-5670);

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2004 m. sausio 26 d. įsakymas Nr. 11 [„Dėl Supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumento išdavimo taisyklių patvirtinimo“](#) (Žin., 2004, Nr.15-468).

Leidimai gyventi Lietuvos Respublikoje, jų rūšys ir išdavimo procedūros

Užsieniečiams išduodami šie leidimai gyventi Lietuvos Respublikoje:

- ✓ leidimas laikinai gyventi;
- ✓ leidimas nuolat gyventi (nuo 2006 m. gruodžio 16 d. – Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi Europos Bendrijoje).

Leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi) – tai dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje jame nurodytą laiką. Leidimas nuolat gyventi – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir patvirtinantis užsieniečio, kaip nuolatinio gyventojų, statusą. Užsienietis turi teisę pasirinkti gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, ją keisti, išvykti iš Lietuvos Respublikos ir į ją grįžti leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje galiojimo laikotarpiu. Apie savo gyvenamosios vietos pasikeitimus užsienietis privalo pranešti seniūnijai ir nepamiršti, kad Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme nurodyta, jog asmuo, išvykdamas iš Lietuvos Respublikos ilgesniam negu 6 mėnesių laikotarpiui, privalo deklaruoti išvykimą. Užsieniečiai gyvenamąją vietą deklaruoja seniūnijoje, aptarnaujančioje tą savivaldybės teritorijos dalį, kurioje jie gyvena, o jeigu savivaldybėje seniūnija neįsteigta arba savivaldybės teritorija nepriskirta seniūnijai – kitame savivaldybės administracijos padalinyje, kuriam pavesta įgyvendinti deklaravimo įstaigos funkciją

Turintis leidimą gyventi užsienietis, kurio gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu gimė vaikas, per 3 mėnesius nuo vaiko gimimo dienos turi kreiptis į migracijos tarnybą dėl leidimo gyventi vaikui išdavimo. Vaikui, gimusiam užsieniečio gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu, išduodamas tokios pat rūšies kaip abiejų tėvų arba vieno iš jų turimas leidimas gyventi. Šis leidimas galioja tiek, kiek galioja vieno iš vaiko tėvų leidimas gyventi.

Leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje išduodamas užsieniečiui, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis. Jis paprastai išduodamas vieneriems metams, tačiau gali būti išduotas ir trumpesniam laikui. Lietuvių kilmės asmenims ir užsieniečiams, išsaugojusiems teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę, leidimas laikinai gyventi išduodamas 5 metams.

Užsieniečių teisinę padėtį reglamentuojančiame įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ yra nustatyti leidimų laikinai gyventi išdavimo užsieniečiams pagrindai. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu:

- ✓ jis išsaugojo teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę;
- ✓ yra lietuvių kilmės asmuo;
- ✓ yra šeimos susijungimo atvejis (pvz., Lietuvoje gyvena užsieniečio tėvai, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai, arba vaikas, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis, arba sutuoktinis, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis ar užsienietis, turintis leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje);
- ✓ jis ketina dirbti Lietuvos Respublikoje (šiuo atveju būtina turėti leidimą dirbti, jei teisės aktų numatytais atvejais užsienietis nėra atleistas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti);
- ✓ jis ketina užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje (pvz., užsienietis įsteigia Lietuvos Respublikoje įmonę ir ją įregistruoja Juridinių asmenų registre; užsienietis skiriamas įmonės, įregistruotos Lietuvos Respublikoje, vadovu ar įgaliotu atstovu; užsienietis atvyksta atlikti pastoracinio darbo Lietuvos Respublikos įregistruotoje religinėje bendruomenėje);
- ✓ jis ketina įgyti išsilavinimą, mokytis švietimo įstaigoje, stažuoti, kelti kvalifikaciją, dalyvauti profesiniuose mokymuose (pvz., užsienietis pateikia dokumentus iš mokymo įstaigos, kad yra priimtas į ją mokytis arba joje mokosi; užsienietis pateikia įstaigos patvirtinimą, kad yra priimtas į kvalifikacijos kėlimo kursus);

- ✓ jam yra nustatyta globa (rūpyba) arba jis yra paskirtas globėju (rūpintoju) – užsieniečio globėju (rūpintoju) gali būti paskirtas asmuo, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis, arba užsienietis yra paskirtas asmens, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis, globėju (rūpintoju).

Leidimas laikinai gyventi taip pat gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu jam suteikta laikinoji ar papildoma apsauga, dėl pavojingos organizmo būklės jis negali išvykti ir jam reikalinga neatidėliotina būtinoji medicinos pagalba, taip pat jeigu užsieniečio negalima išsiųsti iš Lietuvos Respublikos, jis yra ar buvo prekybos žmonėmis auka ir bendradarbiauja su ikiteisminio tyrimo įstaiga arba teismu kovojant su prekyba žmonėmis ar su nusikaltimais, susijusiais su prekyba žmonėmis.

Prašymą išduoti pirmąjį leidimą laikinai gyventi ir kitus dokumentus užsienietis turi pateikti Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai užsienyje, o užsienietis, esantis Lietuvos Respublikoje teisėtai, – migracijos tarnybai, kurios aptarnaujamoje teritorijoje ketina apsigyventi. Tačiau tokio prašymo pateikimas nesuteikia teisės užsieniečiui būti Lietuvos Respublikos teritorijoje iki bus išnagrinėtas jo prašymas išduoti leidimą gyventi ir priimtas sprendimas. Prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi (išduoti naują) užsienietis turi pateikti migracijos tarnybai.

Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo užsieniečiui priima Migracijos departamentas. Migracijos departamentui priėmus sprendimą išduoti leidimą laikinai gyventi, užsienietis, gavęs apie tai pranešimą, dėl leidimo įforminimo turi kreiptis į gyvenamosios vietos migracijos tarnybą. Šis sprendimas nesuteikia teisės užsieniečiui būti Lietuvos Respublikoje be vizos arba viršyti bevizio buvimo laiką. Pateikiant dokumentus leidimui laikinai gyventi įforminti, užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje turi būti teisėtas. Užsieniečio prašymas išduoti pirmąjį leidimą laikinai gyventi turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos, o užsienie-

čio, turinčio Europos Sąjungos valstybės narės išduotą ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi, – per 4 mėnesius nuo prašymo pateikimo atitinkamoje institucijoje dienos. Užsieniečio prašymas pakeisti (t. y. išduoti naują) leidimą laikinai gyventi išnagrinėjamas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos. Dėl šio leidimo turi būti kreipiamasi likus ne mažiau kaip dviem mėnesiams iki turimo leidimo laikinai gyventi galiojimo laiko pabaigos, bet ne anksčiau kaip prieš 4 mėnesius iki turimo leidimo galiojimo laiko pabaigos. Sprendimas išduoti (pakeisti) užsieniečiui leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje netenka galios, jei užsienietis juo nepasinaudoja 3 mėnesius nuo sprendimo priėmimo dienos.

Užsienietis, norintis gauti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi, turi pateikti:

- ✓ nustatytos formos prašymą;
- ✓ galiojantį kelionės dokumentą;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius užsieniečio teisę gauti laikinąjį leidimą.

Norint gauti laikinąjį leidimą šeimų susijungimo pagrindu, be šias aplinkybes patvirtinančių dokumentų, papildomai reikia pateikti nustatytos formos šeimos nario, pas kurį ketinama vykti gyventi, kvietimą užsieniečiui atvykti gyventi į Lietuvos Respubliką. Šis kvietimas pildomas kviečiančiojo asmens gyvenamosios vietos migracijos tarnyboje;

- ✓ dokumentą, patvirtinantį, kad turės pakankamai lėšų pragyventi Lietuvos Respublikoje (lėšų, reikalingų užsieniečiui vieną mėnesį pragyventi Lietuvos Respublikoje, dydį nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras);
- ✓ dokumentą, patvirtinantį, kad turi gyvenamąją patalpą Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise ar naudojasi gyvenamąją patalpą nuomos, panaudos pagrindais, jei atitinkama sutartis sudaryta ne trumpesniam kaip leidimo laikinai gyventi galiojimo laikotarpiui ir įregistruota teisės aktų nustatyta tvarka, arba fizinio ar juridinio asmens įsipareigojimą

suteikti užsieniečiui gyvenamąją patalpą leidimo gyventi galiojimo laikotarpiu;

- ✓ sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą, galiojantį buvimo Lietuvoje laikotarpiu;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius valstybės rinkliavos sumokėjimą arba atleidimą nuo jos.

Užsieniečiui gali būti atsisakoma išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi arba nusprendžiama šį leidimą panaikinti, jeigu nustatomi pagrindai, nurodyti įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“.

Leidimas nuolat gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jei atitinka vieną iš šių pagrindų:

- ✓ išsaugojo teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka;
- ✓ yra lietuvių kilmės asmuo;
- ✓ atvyko gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Lietuvos Respublikos piliečiu kaip jo šeimos narys;
- ✓ neteko Lietuvos Respublikos pilietybės, tačiau teisėtai gyvena Lietuvos Respublikoje;
- ✓ yra vaikas iki 18 metų, gimęs Lietuvos Respublikoje, ir jo tėvai ar vienas iš jų yra Lietuvos Respublikos piliečiai, kurių gyvenamoji vieta deklaruota Lietuvos Respublikoje, arba turi leidimą nuolat gyventi;
- ✓ yra vaikas iki 18 metų, gimęs ne Lietuvos Respublikoje, ir jo tėvai arba vienas iš jų yra Lietuvos Respublikos piliečiai, kurių gyvenamoji vieta deklaruota Lietuvos Respublikoje, arba turi leidimą nuolat gyventi;
- ✓ gavo pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje;
- ✓ pragyveno Lietuvos Respublikoje be pertraukos pastaruosius 5 metus ir turėjo leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (užsienietis turi išlaikyti valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos pagrindų egzaminus Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka);

- ✓ pateikia teismo sprendimą, kuriuo nustatytas juridinis faktas, kad jis gyveno Lietuvos Respublikoje iki 1993 m. liepos 1 d. ir šiuo metu gyvena Lietuvos Respublikoje.

Leidimas nuolat gyventi užsieniečio prašymu gali būti pakeistas, jeigu:

- ✓ užsienietis pakeičia asmens duomenis (pvz., pavardę);
- ✓ leidimas nuolat gyventi tampa netinkamas naudoti;
- ✓ pasibaigia leidimo nuolat gyventi galiojimas;
- ✓ leidime nuolat gyventi yra netikslų įrašų;
- ✓ leidimas nuolat gyventi yra prarastas.
- ✓ Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui gali būti išduodamas, jeigu įvykdomos šios sąlygos:
 - ✓ užsienietis turi galiojantį kelionės dokumentą;
 - ✓ užsienietis turi galiojančią Lietuvos Respublikos vizą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip, arba turi galiojantį leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje;
 - ✓ užsienietis nėra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą;
 - ✓ užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje nekeltų grėsmės valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;
 - ✓ užsienietis turi galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą, kai Lietuvos Respublikos įstatymų numatytais atvejais nėra apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu, arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais ir tvarka turi patvirtintą Lietuvos Respublikoje gyvenančio Lietuvos Respublikos piliečio arba užsieniečio išpareigojimą apmokėti išlaidas už gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu jam suteiktas sveikatos priežiūros paslaugas;
 - ✓ užsienietis turi pakankamai lėšų ir (ar) gauna reguliarių pajamų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje.

Keičiant leidimą nuolat gyventi šios išvardytos sąlygos netaikomos. Dėl leidimo nuolat gyventi pakeitimo užsienietis turi kreiptis į migracijos tarnybą pagal gyvenamąją vietą.

Užsienietis dėl leidimo nuolat gyventi išdavimo migracijos tarnybai, kurios aptarnaujamoje teritorijoje jis ketina deklaruoti gyvenamąją vietą, turi pateikti šiuos dokumentus:

- ✓ laisvos formos prašymą;
- ✓ galiojantį kelionės dokumentą;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius, kad jis turi galiojantį sveikatos draudimą;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius jo teisę gauti leidimą nuolat gyventi;
- ✓ dokumentus, patvirtinančius, kad jis turi pakankamai lėšų ir (ar) gauna reguliarių pajamų, kurių pakanka pragyventi Lietuvos Respublikoje.

Užsieniečio prašymas išduoti leidimą nuolat gyventi turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo pateikimo migracijos tarnybai, kurios aptarnaujamoje teritorijoje jis yra deklaravęs ar ketina deklaruoti gyvenamąją vietą. Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui pakeičiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo pateikimo migracijos tarnybai, kurios aptarnaujamoje teritorijoje jis yra deklaravęs ar ketina deklaruoti gyvenamąją vietą, dienos. Sprendimas išduoti užsieniečiui leidimą nuolat gyventi galioja 6 mėnesius nuo sprendimo priėmimo dienos. Šiuo laikotarpiu užsienietis gali kreiptis dėl leidimo nuolat gyventi įforminimo. Ligos atveju ar esant kitų svarbių nuo užsieniečio nepriklausančių priežasčių, jeigu apie jų buvimą užsienietis raštu praneša Migracijos departamentui, gali būti pratęstas sprendimo išduoti leidimą nuolat gyventi galiojimas, bet ne ilgiau kaip iki 3 mėnesių. Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui išduodamas 5 metams. Praėjus šiam terminui, dokumentas keičiamas.

Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui panaikinamas, jeigu:

- ✓ leidimas gautas apgaulės būdu;

- ✓ užsieniečio gyvenimas Lietuvos Respublikoje gali grėsti valstybės saugumui ar viešajai tvarkai;
- ✓ užsienietis gyvena ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau negu 12 mėnesių iš eilės.

Jeigu užsieniečio leidimas nuolat gyventi panaikinamas, jo šeimos narių, gyvenančių kartu su juo, leidimas nuolat gyventi taip pat panaikinamas, išskyrus atvejus, kai jie turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kitu įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta pagrindu.

Užsienietis, turintis leidimą gyventi, ne vėliau kaip per 7 dienas privalo pranešti migracijos tarnybai, jei jis pakeičia asmens tapatybę ar pilietybę patvirtinančius dokumentus, šeiminę padėtį, gyvenamąją vietą.

Pagrindiniai teisės aktai, detalizuojantys leidimų gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo tvarką, yra:

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. 1V-329 „Dėl leidimų laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo bei fiktyvios santuokos sudarymo įvertinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 126-4509, su vėlesniais pakeitimais);

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 1V-445 „Dėl leidimų nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje užsieniečiams išdavimo bei fiktyvios santuokos sudarymo įvertinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr.5-157);

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. rugpjūčio 25 d. įsakymas Nr. A1-203 „Dėl pragyvenimo Lietuvos Respublikoje lėšų dydžio, kuris gali būti laikomas pakankamu pragyventi Lietuvos Respublikoje, užsieniečiui, prašančiam išduoti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, nustatymo“ (Žin., 2004, Nr. 133-4817).

Su šių teisės aktų nuostatomis galima susipažinti apsilankius Migracijos departamento interneto svetainės <http://www.migracija.lt> skyriuje „Teisės aktai“.

Užsieniečių teisės ir pareigos

Užsieniečiai Lietuvos Respublikoje turi tas teises ir laisves, kurias numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos įstatymai ir Europos Sąjungos teisės aktai. Jie Lietuvos Respublikoje yra lygūs pagal įstatymus, neatsižvelgiant į jų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras. Užsieniečiai, esantys Lietuvos Respublikoje, privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų. Užsienietis policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnų reikalavimu privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (kelionės dokumentą, leidimą gyventi ar kita), taip pat kitus dokumentus, kuriuose nurodytas buvimo valstybėje tikslas bei sąlygos ir kurie įrodo, kad jis Lietuvos Respublikoje yra teisėtai.

PATARIMAI ATVYKSTANTIEMS Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ UŽSIENIEČIAMS

1. Atidžiai peržiūrėti valstybių, į kurias (ar per kurias) vykstant užsieniečiams vizų nereikia, [sarašą](#), jei jų reikia vykstant į Lietuvos Respubliką – pasirūpinti vizomis Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje.
2. Atkreipti dėmesį, kad visi atvykstantys į Lietuvos Respubliką užsieniečiai, nepriklausomai nuo amžiaus, privalo turėti galiojantį kelionės dokumentą.
3. Įsitikinti, kad turi visus reikiamus dokumentus, galiojančius užsienio kelionėms (pasą ar kitus asmens tapatybę liudijančius dokumentus, galiojančius kelionei), kelionės bilietus, draudimo polisus ir pan. Įsitikinti, kad kelionės dokumento, Lietuvos Respublikos vizos ir kitų dokumentų galiojimo laikas nepasibaigęs.
4. Apsidrausti kelionės laikotarpiui savo sveikatą ir gyvybę.

5. Buvimo Lietuvos Respublikoje metu visuomet su savimi turėti asmens tapatybę liudijančius dokumentus ir kelionės bilietus.
6. Gerbti Lietuvos Respublikos įstatymus ir jų laikytis.

NAUDINGI ADRESAI:

Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos: Šventaragio g. 2, Vilnius.

Tel. (8 5) 2717112 (primamasis ir teikia informaciją),

faksas (8 5) 2718210, el. p.: mdinfo@vrm.lt;

inter. adr.: www.migracija.lt

Vilniaus m. Vyriausiojo policijos komisariato viešosios policijos migracijos skyrius: Verkių g. 3, Vilnius.

Tel. (8 5) 2717746, faksas (8 5) 2717750,

el. p.: vilnius.vpk.mt@vrm.lt

Kauno m. Vyriausiojo policijos komisariato viešosios policijos migracijos skyrius: Chemijos g. 4b, Kaunas.

Tel. (8 37) 303247, 303246, faksas (8 37) 303254,

el. p.: regina.eimantiene@policija.lt

Klaipėdos m. Vyriausiojo policijos komisariato viešosios policijos migracijos skyrius: Taikos pr. 63, Klaipėda.

Tel. (8 46) 354630, faksas (8 46) 354627,

el. p.: diana.zlibiniene@vrm.lt

Šiaulių m. Vyriausiojo policijos komisariato viešosios policijos migracijos skyrius: Aušros al. 19, Šiauliai.

Tel. (8 41) 397494, 397452, 397465, faksas (8 41) 397537,

el. p.: siauliuvpk.migracija@policija.lt

Panevėžio m. Vyriausiojo policijos komisariato viešosios policijos migracijos skyrius: K. Binkio g. 14, Panevėžys.

Tel. (8 45) 503027, 503134, faksas (8 45) 52305,

el. p.: panevezys.vpk.pp@vrm.lt